

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2123

Vragen van lid **Leijten** (SP) aan de Minister van Financiën over *de deelname van Europese Centrale bank aan geheimzinnige financieel-economische «groep van 30»* (ingezonden 24 april 2018).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Financiën) (ontvangen 17 mei 2018)

Vraag 1

Vindt u het ook zo fout dat de voorzitter van de Europese Centrale Bank (ECB), Mario Draghi, deelneemt aan een zeer geheimzinnige groep van financiers, bankiers en beleidsmakers, zoals gemeld in «Draghi to stay in opaque G30 club despite watchdog's warning»?¹

Antwoord 1

Zie antwoord op vraag 2

Vraag 2

Kunt u toelichten wat de bedoeling is rond deze G30 groep? Wie zijn er precies lid van deze club? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

De G30 is een groep van hoofdzakelijk centrale bankiers, academici en bankiers die periodiek van gedachten wisselt over internationale economische en financiële aangelegenheden. Ongeveer een derde van de leden van de G30 komt uit de private sector. Een uitgebreide beschrijving van de activiteiten en de ledenlijst van de G30 is te vinden op de website van de G30: www.group30.org.

De ECB heeft aangegeven bijeenkomsten van de G30 te bezoeken om op de hoogte te blijven van recente economische en financiële ontwikkelingen, teneinde haar mandaat goed te kunnen uitvoeren.² De Europese Ombudsman heeft aanbevelingen over de betrokkenheid van de ECB als toezichthouder bij de G30 uitgebracht³. De Europese Ombudsman erkent dat het van belang is dat de ECB in gesprek gaat met haar stakeholders, mits dit op gepaste afstand gebeurt. Hierdoor weet een toezichthouder bijvoorbeeld wat er leeft onder haar stakeholders en wordt het werk van de toezichthouder beter

¹ <https://www.reuters.com/article/us-ecb-ethics-banks/ecbs-draghi-to-stay-in-opaque-g30-club-despite-watchdogs-warning-idUSKBN1HP1ZN>

² https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/ecb.other180418_opinion_ombudsman.en.pdf

³ <https://www.ombudsman.europa.eu/cases/recommendation.faces/en/88592/html.bookmark>

zichtbaar. De Europese Ombudsman geeft aan dat de G30 door haar gevarieerde samenstelling van centrale bankiers, academici en bankiers, voor de ECB een nuttig forum is om mee in gesprek te gaan.

Ik ben het met de Europese Ombudsman eens dat het voor een toezichthouder goed is om in gesprek te zijn met de stakeholders mits dit op gepaste afstand gebeurt. Uiteraard is het hierbij van belang dat de ECB de uitvoering van haar toezichtstaak niet laat beïnvloeden door het contact met stakeholders. Uit het onderzoek van de Europese Ombudsman is ook niet gebleken dat er sprake is van directe beïnvloeding door de G30 op het toezicht van de ECB⁴.

Vraag 3

Neemt de Nederlandse Centrale Bank ook deel aan deze G30? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom wel?

Antwoord 3

Vergaderingen van de G30 zijn alleen toegankelijk voor leden. De Nederlandse Bank (DNB) is geen lid van de G30. Uitnodigingen voor de bredere jaarlijkse G30 seminars, die ook toegankelijk zijn voor niet-leden en waar enkele honderden genodigden komen, ontvangt DNB wel. Ook het Ministerie van Financiën ontvangt uitnodigingen voor de jaarlijkse G30 seminars. De president van DNB en ambtsvoorgangers van mij hebben in het verleden seminars bijgewoond.

Meer informatie over de evenementen van de G30 is te vinden op de website van de G30⁵.

Vraag 5

Hoe wordt deze G30 gefinancierd?

Antwoord 5

De G30 is een organisatie zonder winstoogmerk. De G30 ontvangt financiële steun van een aantal financiële instellingen en van een groot aantal centrale banken binnen en buiten Europa, waaronder ook DNB. De ECB geeft geen financiële steun aan de G30. Een complete lijst van de donateurs kan worden gevonden op de website van de G30⁶. DNB heeft in 2015 op verzoek van de G30 een bijdrage gedaan van USD 10.000 ter ondersteuning van het werkprogramma van de G30, waarin ook een studie naar het toezicht op gedrag en cultuur was opgenomen.

Vraag 6

Deelt u de mening dat de geheimzinnigheid van deze club de geloofwaardigheid van de onafhankelijke ECB schaadt? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 6

Zie antwoord op vraag 9.

Vraag 7

Deelt u de mening dat transparantie absoluut noodzakelijk is voor de legitimiteit en verantwoordelijkheid van publieke instellingen zoals de ECB? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

De ECB heeft in haar rol als centrale bank en toezichthouder toegang tot marktgevoelige en toezichtvertrouwelijke informatie. Als deze informatie publiek wordt, kan dat gevolgen hebben voor de financiële stabiliteit. Om deze reden zijn centrale banken zorgvuldig in hun communicatie naar buiten en is terughoudendheid noodzakelijk. Ik vind het niettemin belangrijk dat de ECB, waar mogelijk, openheid geeft over haar beslissingen, aanbevelingen en zienswijzen. In dit kader is de ECB de laatste jaren transparanter geworden, bijvoorbeeld door het publiceren van de notulen van de monetaire beleidsvergaderingen van het bestuur.

⁴ Zie voetnoot 3.

⁵ <http://group30.org/events>

⁶ Zie <http://group30.org/about/supporters>

Vraag 8

Verbaast het u ook dat de voorzitter van het ECB zich inlaat met een club waarin banken vertegenwoordigd zijn waarop de ECB juist moet toezien? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke consequenties verbindt u hieraan?

Antwoord 8

Zie antwoord op vraag 9.

Vraag 9

Deelt u de mening van de Europese Ombudsman dat de innige band van toezichthouder en diegene op wie toezicht wordt gehouden door lidmaatschap bij dezelfde club niet verenigbaar is met onafhankelijkheid van de instelling?⁷ Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 9

Zoals aangegeven in mijn beantwoording van vraag 2, ben ik het met de Europese Ombudsman eens dat het voor een toezichthouder goed is om in gesprek te zijn met de stakeholders mits dit met gepaste afstand gebeurt. De onafhankelijkheid van een toezichthouder mag hierdoor niet in het gedrang komen. Uit het onderzoek van de Europese Ombudsman is ook niet gebleken dat er sprake is van directe beïnvloeding door de G30 op het toezicht van de ECB.

De Europese Ombudsman heeft bovendien niet zozeer bezwaar tegen deelname van de ECB aan G30 bijeenkomsten, maar vooral tegen het lidmaatschap dat de heer Draghi (op persoonlijke titel) van de G30 heeft, omdat de Ombudsman meent dat daarmee bij het publiek mogelijk de indruk zou kunnen ontstaan dat de onafhankelijkheid van de ECB in het gedrang is. Ik ben het met de Europese Ombudsman eens dat een eventuele schijn van belangenverstremgeling of afhankelijkheid voorkomen dient te worden. De ECB erkent het belang van de publieke opinie en stelt dat de maatschappelijke perceptie over onafhankelijkheid van ECB als gevolg van de G30 deelname geadresseerd moeten worden. De ECB wil dit adresseren door de transparantie over de G30 te verhogen. De ECB heeft de aanbevelingen van de Europese Ombudsman dan ook aangegrepen om binnen de G30, met succes, te pleiten voor vergroting van transparantie. Zo heeft de G30 recent besloten agenda's en samenvattingen van plenaire vergaderingen openbaar te maken zodat het publiek actief wordt geïnformeerd over de onderwerpen die in de G30 aan bod komen alsook over de doelstellingen en activiteiten van de groep. Dat vind ik een positieve ontwikkeling.

Vraag 10

Vindt u het ook problematisch dat de heer Draghi de aanbeveling van de Europese Ombudsman om het lidmaatschap van deze club op te zeggen naast zich neerlegt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke stappen gaat u ondernemen om de druk op Draghi op te voeren om zijn lidmaatschap op te zeggen?

Antwoord 10

De Europese Ombudsman heeft aangegeven dat alhoewel er geen bewijs is dat deelname aan de G30 de onafhankelijke toezichtstaak van ECB heeft beïnvloed het lidmaatschap van de heer Draghi wel de perceptie kan wekken dat de onafhankelijkheid van de ECB wordt beïnvloed. De Europese Ombudsman heeft daarom aanbevolen het lidmaatschap van de heer Draghi op te schorten.

De ECB heeft aangegeven deze aanbeveling om haar moverende redenen niet op te zullen volgen. De ECB geeft onder meer aan dat het bezoeken van de bijeenkomsten van de G30 ertoe kan bijdragen dat de heer Draghi op de hoogte blijft van actuele economische en financiële ontwikkelingen teneinde het mandaat goed te kunnen uitvoeren. De ECB heeft daarnaast aangegeven dat er met het ethisch raamwerk van de ECB voldoende waarborgen zijn ingebouwd om te vermijden dat deelname aan de G30 leidt tot een te nauwe relatie met banken waarop de ECB toezicht moet houden. Ik vertrouw er dan ook op dat deze waarborgen in acht worden genomen en de contacten van

⁷ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/recommendation.faces/en/88592/html.bookmark>

de ECB met de private sector geen invloed hebben op de onafhankelijke toezichtstaak van de ECB.

Zoals aangegeven in mijn beantwoording van vraag 9 erkent de ECB het belang van de maatschappelijke perceptie rond de onafhankelijkheid en heeft de ECB naar aanleiding van het advies van de Europese Ombudsman stappen ondernomen om de transparantie over de G30 te verhogen. Ik vind dit een positieve ontwikkeling.